

Glavni koraci za unaprjeđenje urbane mobilnosti – *tips & tricks*

Savjetovanje o lokalnoj samoupravi u Poreču

Goran Lampelj, mag. ing. traff.

Poreč, 23/5/2024

Sadržaj

ODRAZ i CIVINET mreža

EU kontekst i trendovi

Planovi održive urbane mobilnosti

SUMP-ovi u Sloveniji i Hrvatskoj

A što ako kod nas nema SUMP-a?

Zaključak

ODRAZ

Održivi razvoj zajednice

Organizacija civilnog društva - potiče i podupire provedbu promjena usmjerenih na održivost

Surađujemo sa

- organizacijama civilnog društva
- školama
- akademskom zajednicom
- gradovima i općinama
- strukovnim i poslovnim organizacijama
- mrežama
- stručnjacima

Vjerujemo u potrebu aktivnog doprinosa stvaranju društvenog, gospodarskog i političkog okruženja u skladu s potrebama i načelima održivog razvoja.

ODRAZ

Održivi razvoj zajednice

Održivi razvoj

Razvoj ruralnih i urbanih područja

Održiva urbana mobilnost

Razvoj civilnog društva

Sudjelovanje javnosti

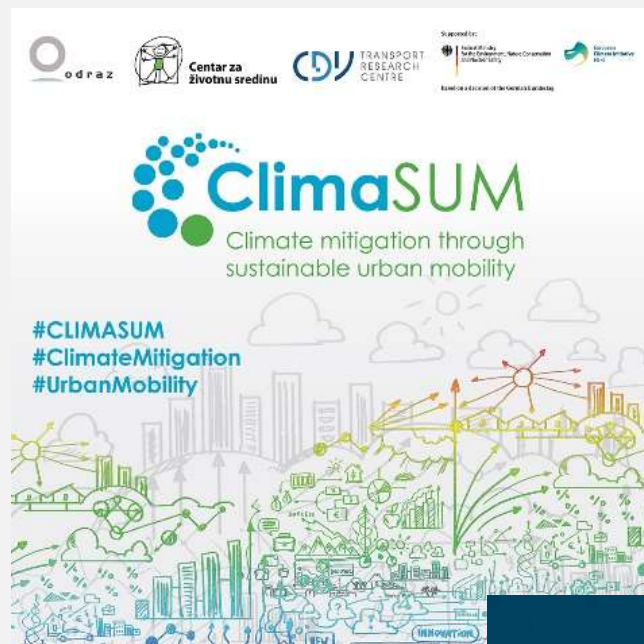
Cjeloživotno obrazovanje

Edukacije o održivom razvoju

Predstavnici ODRAZ-a članovi su stalnih radnih tijela i ad hoc uspostavljenih radnih skupina na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

ODRAZ Projekti

CIVINET

O mreži

Mreža gradova i drugih dionika uključenih u planiranje i upravljanje **održivom mobilnošću**.

Cilj - prijenos znanja i dobre prakse te kreiranje zajedničkih projekata kojima će se financirati buduće aktivnosti održivog prometa i bolje mobilnosti.

Utemeljena u
Ljubljani

2013. ●

2016.

● 2024.

Trenutačno oko 240
članova

Paradigma

Paradigma je skup osnovnih pretpostavki ili pravila koje uzimamo zdravo za gotovo u cilju poimanja stvarnosti i njenih fenomena. *Wikipedia*

Paradigma

EU kontekst i trendovi

Europski stup socijalnih prava:

Svatko ima pravo na pristup osnovnim uslugama dobre kvalitete, uključujući vodu, kanalizaciju, energiju, **prijevoz**, financijske usluge i digitalne komunikacije. Podrška za pristup takvim uslugama bit će dostupna onima kojima je potrebna.

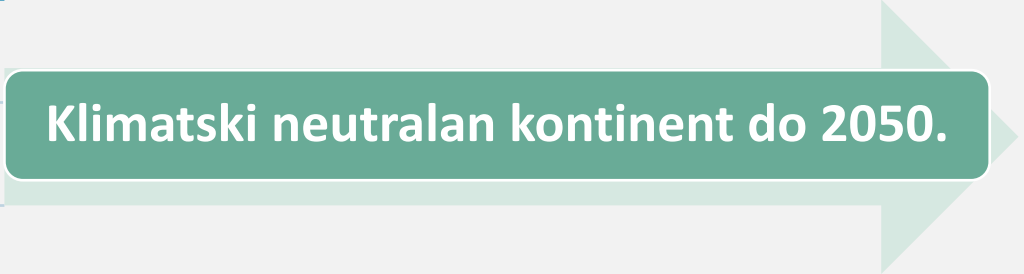
Mobilna osoba nije ona koja posjeduje automobil, već ona koja ima na raspolaganju kvalitetnu pješačku i biciklističku infrastrukturu te integrirani javni prijevoz putnika.

Trendovi: Aktivna mobilnost: pješaćenje i bicikliranje

Integrirani prijevoz putnika

SUMP-ovi

Dijeljena mobilnost / MaaS

Klimatski neutralan kontinent do 2050.

EU kontekst i trendovi

Unatoč naporima, gradovi se i dalje suočavaju s velikim izazovima za daljnje poboljšanje svoje mobilnosti i prometnih sustava

Negativne posljedice prometa na društvo, zdravlje i okoliš - emisije stakleničkih plinova, onečišćenje zraka, buka, prometne gužve i smrtnost na cestama

Paket urbane mobilnosti iz 2013. - evaluacija je istaknula nekoliko problema - istaknut je nedovoljno primijenjen koncept SUMP-ova

Glavne mjere

Jačanje uloga TEN-T čvorišta (424 grada)

Naglasak na SUMP-ovima

Praćenje mjera – Važnost indikatora SUMP-ova

Atraktivan javni prijevoz poduprijet multimodalnim pristupom i digitalizacijom

Zdraviji i sigurniji gradovi: naglasak na pješaćenju, bicikliranju i mikromobilnosti

Gradska logistika s nultom stopom emisije

Digitalizacija, inovacija i novi sustabvi mobilnosti

Prema klimatski neutralnim gradovima: otporan, ekološki prihvatljiv i energetski učinkovit gradski prijevoz

Podizanje svijesti i izgradnja kapaciteta

Sustainable urban mobility plan (SUMP)

"Plan održive urbane mobilnosti strateški je plan koji uzima u obzir načela integracije, participacije i evaluacije kako bi se zadovoljile potrebe za mobilnošću stanovnika i osigurala bolja kvaliteta života u gradovima i njihovoj okolini."

Fokus na prometu	Fokus na ljudima
Prometni tokovi, kapacitet, brzina	Primarni ciljevi: Pristupačnost i kvaliteta života, uključujući socijalnu jednakost, kvalitetu zdravlja i okoliša te ekonomsku isplativost
Transportni modovi	Integrirani razvoj svih oblika mobilnosti uz naglasak na održivost
Domena prometnih stručnjaka	Interdisciplinarni projektni timovi
Projektiranje je prepušteno stručnjacima	Projektiranje uključuje sve dionike i građane

Sustainable urban mobility plan (SUMP)

8 principa:

Planiranje održive mobilnosti u „funkcionalnom urbanom području“

Suradnja između institucija

Uključivanje građana i dionika

Procjena sadašnjeg i budućeg učinka

Definiranje dugoročne vizije i jasnog plana

Razvoj svih prometnih modova na integrirani način

Priprema provedbe procjene učinka

Osiguranje kvalitete

Problemi i koraci – identični u svim sredinama

A: Priprema na rad

B: Plan procesa

C: Nacrt željenog stanja (vizija i ciljevi)

D: Fokusirana analiza statusa (prioriteti)

E: Definiranje smjera djelovanja (strateške smjernice i mjere)

F: Priprema SUMP-a i odobrenje

G: Implementacija SUMP-a

+

Uključivanje javnosti

Praćenje i evaluacija

- Problemi s parkiranjem.
- Loš pristup javnim prijevozom.
- Nedostatak biciklističke infrastrukture.
- Nekvalitetna pješačka infrastruktura.
- Loša sigurnost u prometu.
- Navike putovanja - dominiraju automobil.

Sustainable urban mobility plan (SUMP)

Prednost: Atraktivnija mjesta za život i rad

Zdraviji i ugodniji prostor

Pristupačnost za sve kategorije

Mjere: Individualne za
svaki grad/općinu

EU – razmatranje promjene obuhvata SUMP-ova

Razlog: većina prometne potražnje dolazi iz šireg područja

Primjer: Bremen

- Načinski udio automobila u gradu: 30%
- Načinski udio automobila u širem gradskom području 35%
- Načinski udio dnevnih migranata koji koriste automobil: 70%

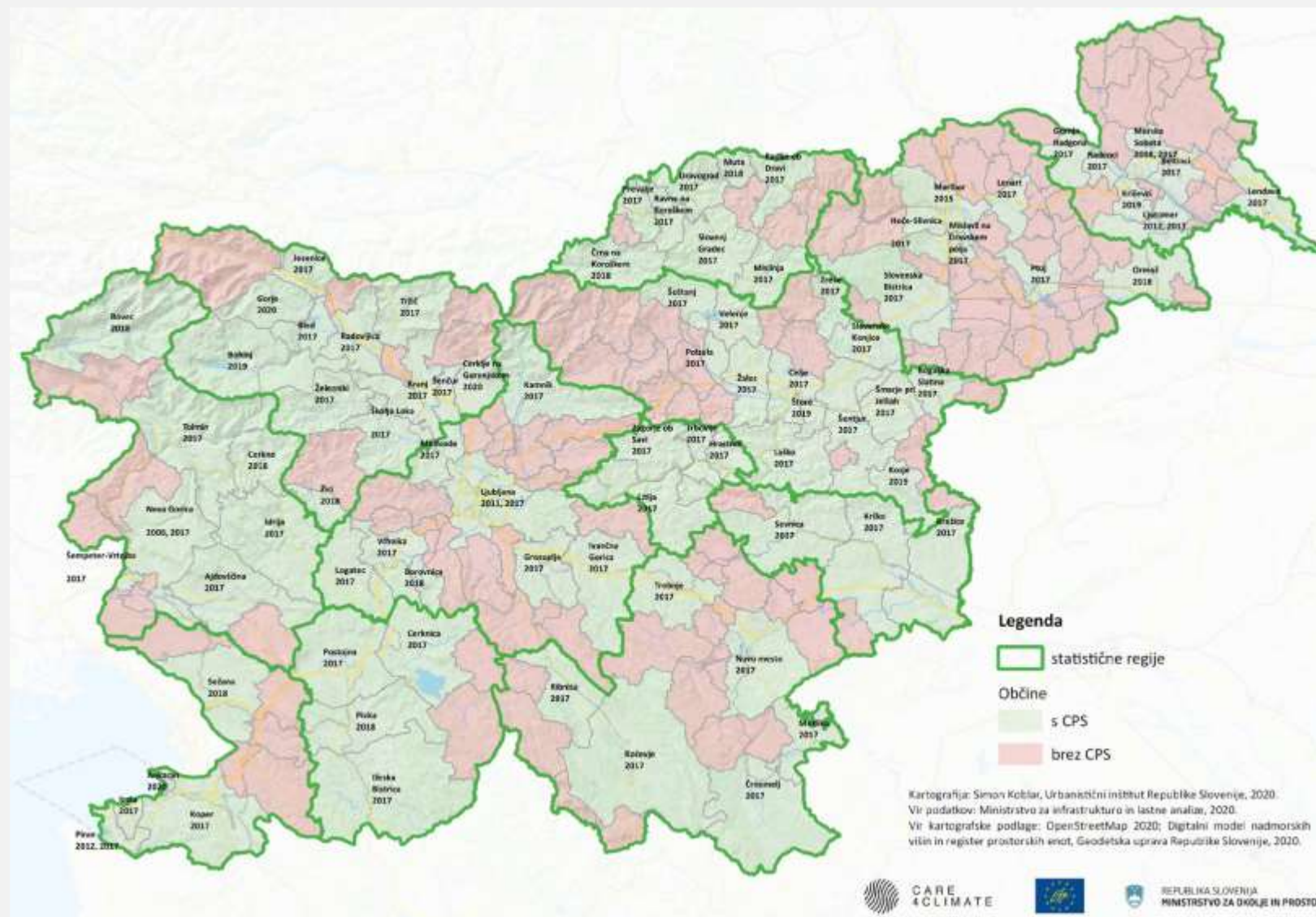
Slovenija

Večinom prva
generacija SUMP-ova

Oko 50 % općina

Oko 80 % stanovnika

6 SUMP-ova u 2014. 94
SUMP-a u 2022.

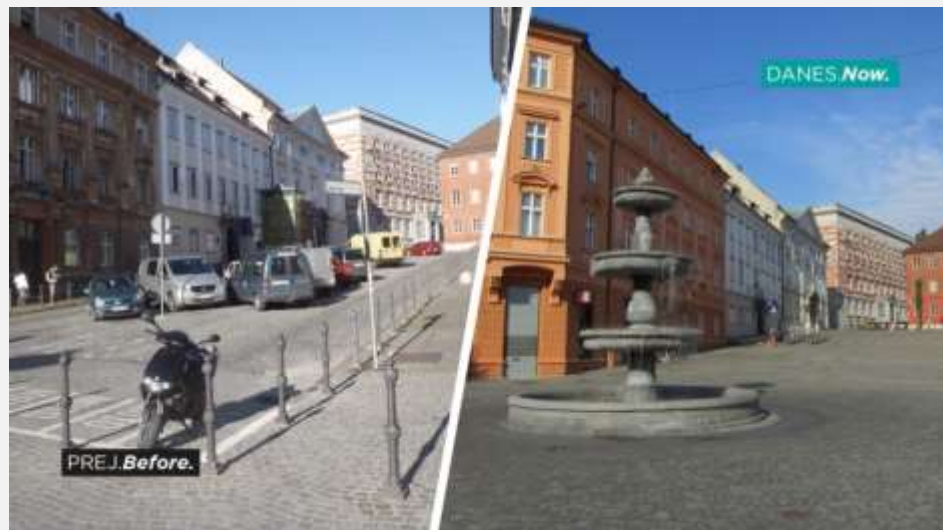

Slovenija

Zakonom o integriranom prometnom planiranju (ZIPP) (Službeni list Republike Slovenije, br. 130/22, str. 9735)

- provedba SUMP-ova na regionalnoj i nacionalnoj razini
- obvezna izrada SUMP-ova za 12 gradova uz zajamčeno sufinanciranje države
- sufinanciranje pripreme i provedbe SUMP-ova u drugim općinama
- provjera kvalitete dokumenata SUMP-ova od strane Ministarstva
- prijedlog zajedničkih ciljeva SUMP-ova
- lista obveznih indikatora za praćenje učinaka SUMP-ova prema propisanoj metodologiji (koja je definirana nacionalnim smjernicama za izradu SUMP-a)
- obvezni sadržaji SUMP-ova
- integracija SUMP-ova s prostornim planiranjem.

Ljubljana, Slovenia

Ljubljana, Slovenija

Slovenija

Hrvatska

Nedostaju nacionalne
smjernice

Nedostaje potpora s
državne razine

17 JLS-ova ima SUMP

Kod nas nije izrađen SUMP. I što ćemo sad?

Vizija

Argumenti!

Ciljevi?

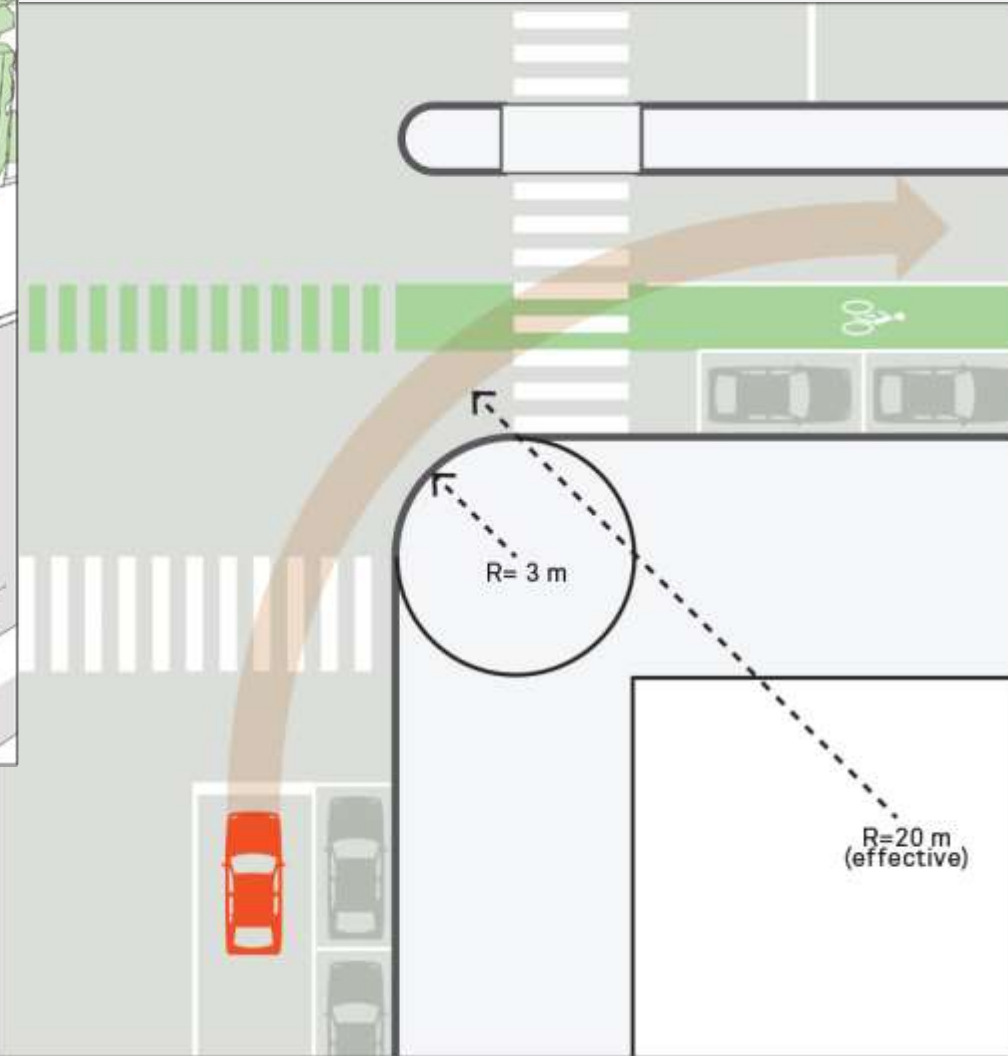
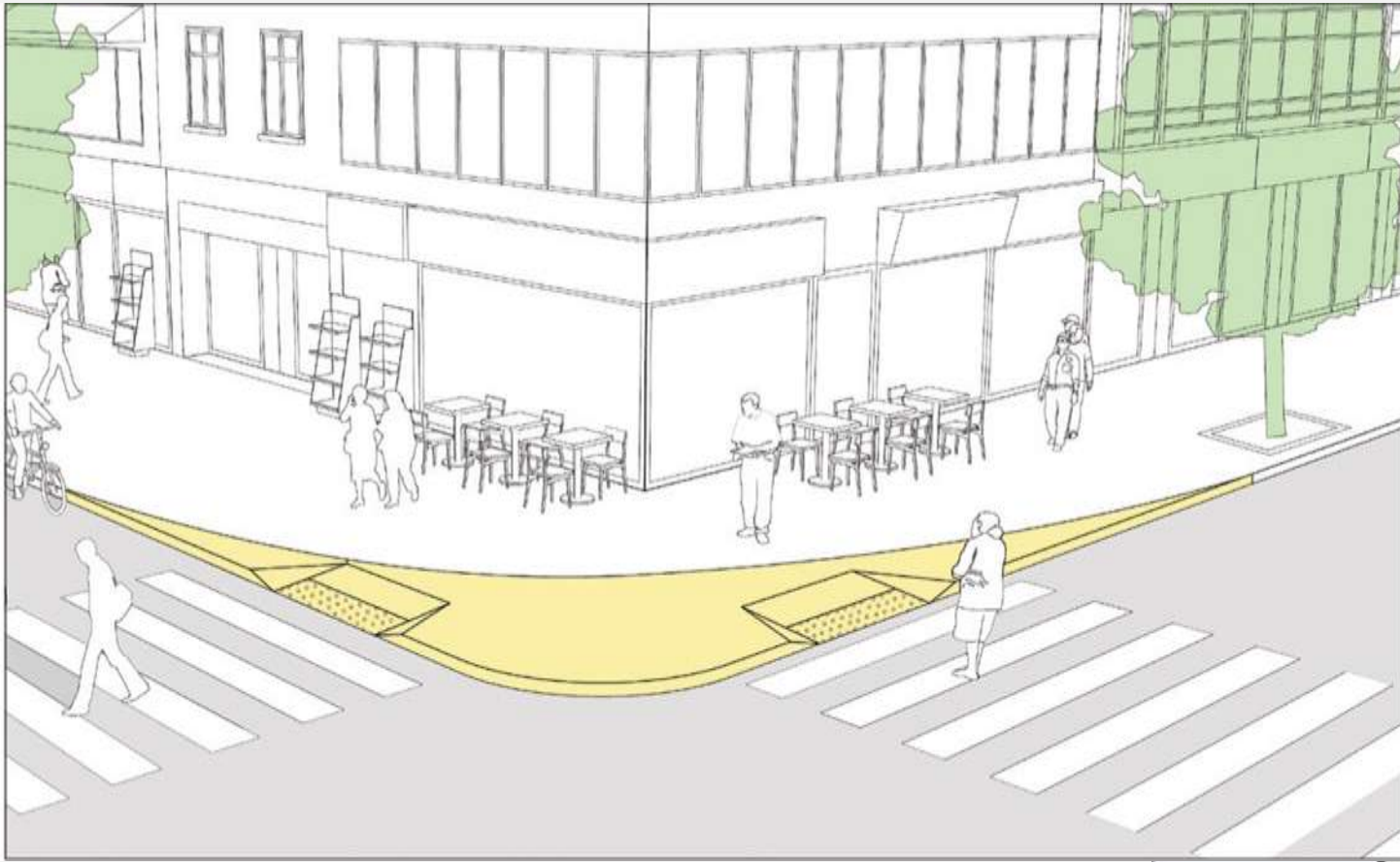
Potrebe

Predstavljanje rješenja

Hrabrost

Easy wins

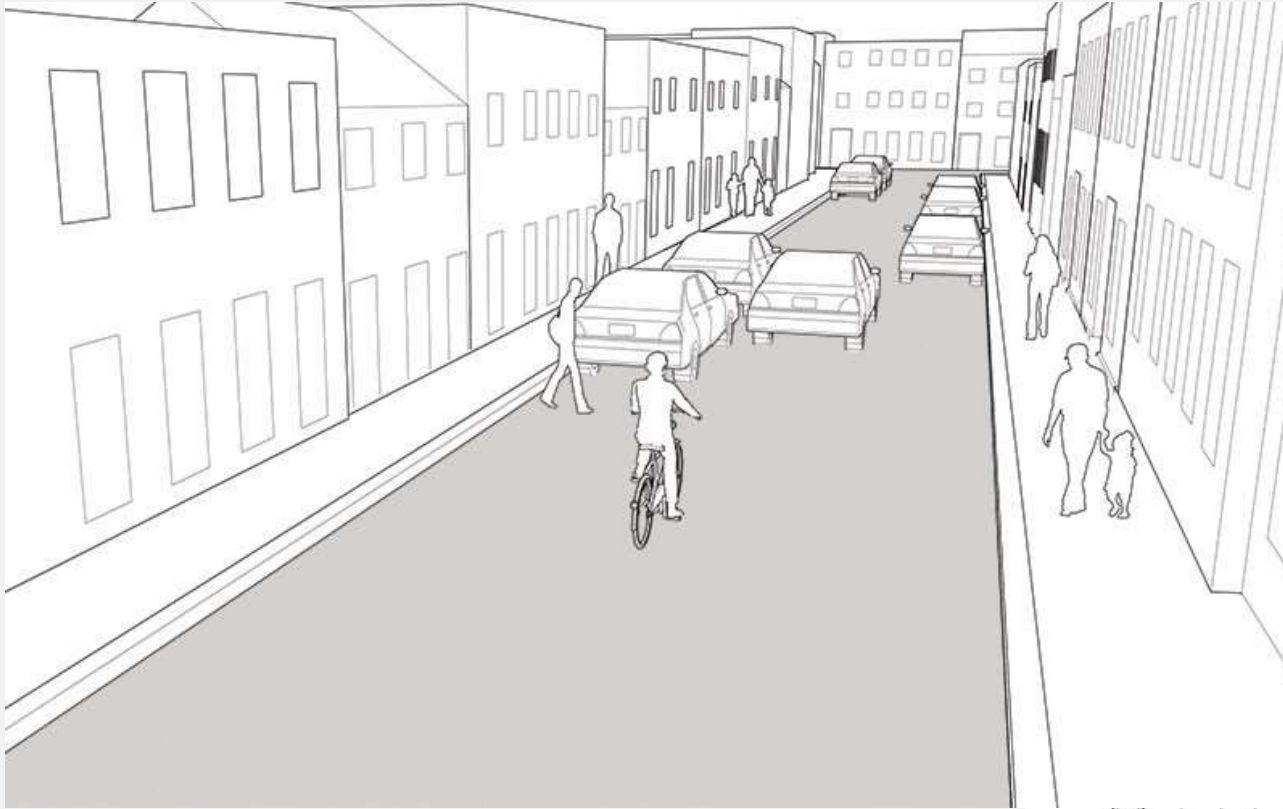
Uključivanje građana i dionika

Izvor: Global street design guide

Izvor: Global street design guide

Izvor: Global street design guide

Kada nedostaje vizije

Umrežite se i povežite!
*Novaca se nađe,
Ideje su u deficitu*

SMCNetZero

CIVINET/CIVITAS

Replicating Smart Cities Solutions in Small
and Medium-sized Cities'

EMPOWERING SMALL AND MEDIUM-SIZED CITIES (SMCS) TO COMBAT CLIMATE CHANGE.

FREE DECARBONISATION TOOL KITS

BEST PRACTICES IMPLEMENTED IN SMCs AND SMEs

BUILD NEW CONNECTIONS

EXPLORE ARTICLES ADDRESSING KEY CHALLENGES ENCOUNTERED BY SMCs

ALL IN ONE CLICK!

Achieving Net-Zero through Innovation in Small and Medium sized cities

REGISTER NOW!

Funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Innovation Council and SMEs Executive Agency (EISMEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Kada nedostaje vizije

Save the date!

CIVITAS FORUM 2024

1-3 October 2024 | Parma, Italy

Join us for the mobility renaissance!

civitas.eu/forum2024 #CIVITAS2024

Logos: CIVITAS, European Union, Parma, Comune di Parma

The poster features a background image of a historic building in Parma, Italy, with a blue banner at the top and a white banner at the bottom containing the event details and logos.

9. CIVINET Forum

Zabilježite datum!

PUTOVANJE PREMA ZELENIJOJ BUDUĆNOSTI

Uloga javnog prijevoza
u postizanju klimatske
neutralnosti

**12. - 13. 10.
2024.** SPLIT, Hotel Park

Logos: CIVINET, CIVITAS MUSE, odraz

The poster has a dark blue background with a white wavy line and an arrow pointing upwards. It features a background image of a coastal city (Split) with a harbor and mountains in the distance.

Zaključak

Projektiranjem ulica možemo učiniti razliku

Javni prostor za ljude ili za automobile?

Autocentrično društvo – bit će građana koji se suprotstavljaju novim trendovima ali potrebna je promjena paradigme

Oni koji su protiv takvih mjera nikada nisu živjeli u gradu u kojem se one provode

Zaključak – predvidi i osiguraj

Prometno zagušenje

Brojanje prometa

Još skuplji infrastrukturni zahvati

Skup infrastrukturni
zahvat

Još veće gužve

Manje gužve

Nova vozila na ulicama

Atraktivnije korišćenje automobila

Zaključak – predvidi i osiguraj

Zaključak – odluči i osiguraj

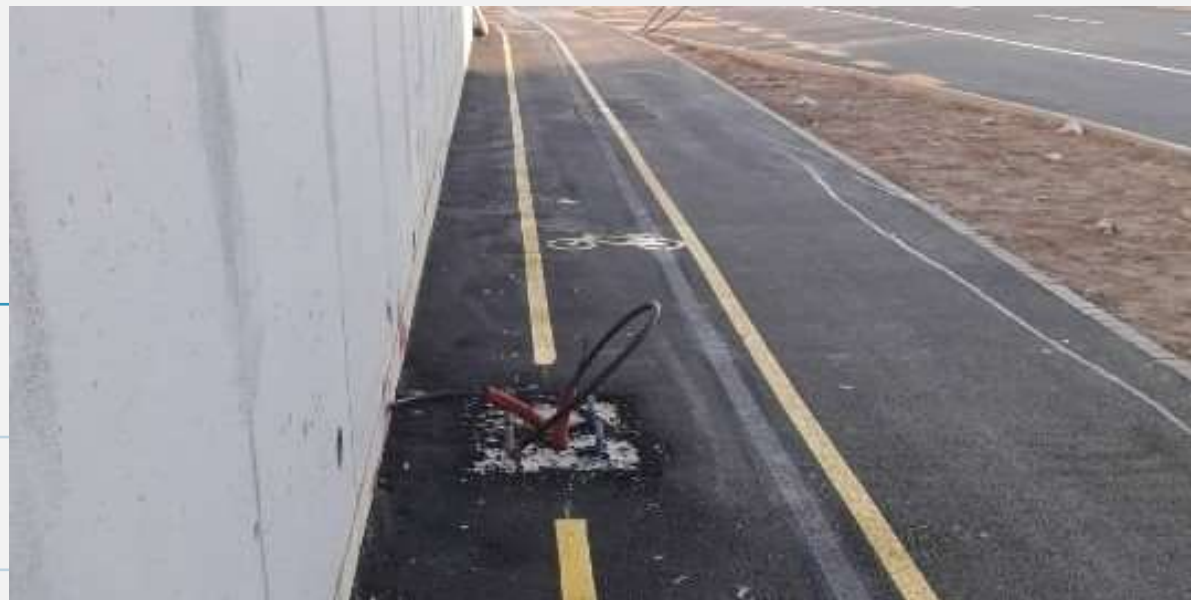
Zaključak – odluči i osiguraj

Izravna

Cjelovita/povezana

Sigurna

Ugodna za vožnju

Zaključak

Graz, Austria

Zahvaljujem na pažnji!

Goran Lampelj

- goran@odraz.hr

🌐 [Odras –Održivi razvoj zajednice](#)

🌐 [CIVINET Slo-Hr-JIE](#)

